

การทดลองสอนหน่วยการเรียนรู้ในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
โดยใช้สื่อที่เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อสร้างเสริมเจตคติต่อวัฒนธรรมไทย
แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่หนึ่ง

นางอมรา เย็น เปี่ยม

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

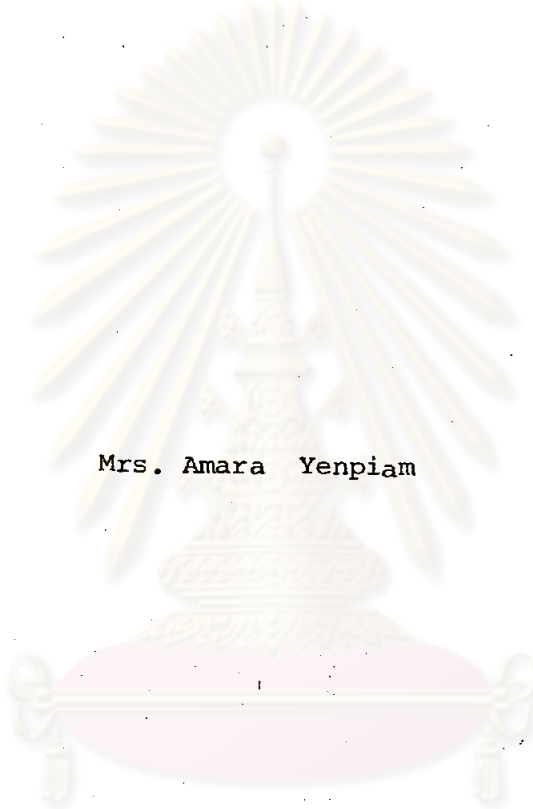
ISBN 974-566-297-6

013748

118216675

๒

An Experiment on Teaching a Unit in the Area of Life Experiences
by Using Media Emphasizing Thai Cultural Art
for the Enhancement of Prathom Suka One Student Attitudes
Towards Thai Culture

Mrs. Amara Yenpiam

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

ISBN 974-566-297-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การทดลองสอนหน่วยการเรียนรู้ในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยใช้สื่อที่เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อสร้างเสริมเจตคติต่อวัฒนธรรมไทยแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง

โดย นางอมรา เย็นเี่ยม

ภาควิชา ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ สุนน อมรวิวัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทศนา แซ่มณี)

.....
กรรมการ

(ศาสตราจารย์ สุนน อมรวิวัฒน์)

.....
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต)

.....
กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พูนสุข บุญสวัสดิ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การทดลองสอนหน่วยการ เรียนในกลุ่มวิชาสร้าง เสริมประสบการณ์ชีวิต โดยใช้สื่อที่เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อสร้าง เสริม เจตคติต่อวัฒนธรรมไทยแก่นัก เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ชื่อนิสิต นางอมรา เย็น เบี่ยม

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์

ภาควิชา ประถมศึกษา

ปีการศึกษา 2528

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดลองสอนหน่วยการ เรียนในกลุ่มวิชาสร้าง เสริม ประสบการณ์ชีวิต โดยใช้สื่อที่เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อสร้าง เสริม เจตคติต่อวัฒนธรรมไทยแก่นัก เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และเพื่อศึกษา เปรียบ เทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนและ เจตคติต่อวัฒนธรรมไทยของนัก เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ครูสอน โดยใช้สื่อที่ เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย และที่ครูสอนโดยใช้สื่อที่ไม่ เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการสอน 20 แผน ที่ได้ผ่านการตรวจแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นแผนการ สอน เรื่อง "ชุมชนชน" ซึ่งเป็นหน่วยการ เรียนในกลุ่มวิชาสร้าง เสริมประสบการณ์ชีวิต โดย ใช้สื่อที่ เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย 10 แผน สำหรับสอนนักเรียนกลุ่มทดลองและแผนการสอนเรื่อง "ชุมชนชน" โดยใช้สื่อที่ไม่ เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย 10 แผน สำหรับสอนนักเรียนกลุ่มควบคุม
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง "ชุมชนชน" ซึ่งเป็นหน่วยการ เรียน ในกลุ่มสร้าง เสริมประสบการณ์ชีวิต ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ผ่านการตรวจแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปทดลองใช้ จำนวน 10 เรื่อง รวมทั้งสิ้น 20 ข้อ ข้อสอบเรื่องชุมชนชน มีระดับความ

ยาก 0.58-0.73 ค่าอำนาจจำแนก 0.23-0.38 เรื่องสถานที่สำคัญในชุมชน (โรงเรียน) มีระดับความยาก 0.65-0.76 ค่าอำนาจจำแนก 0.23-0.46 ข้อสอบ เรื่องสถานที่สำคัญ ในชุมชน (ตลาด) มีระดับความยาก 0.31-0.77 ค่าอำนาจจำแนก 0.31-0.31 ข้อสอบ เรื่องการประกอบอาชีพในชุมชน มีระดับความยาก 0.27-0.73 ค่าอำนาจจำแนก 0.23-0.23 ข้อสอบ เรื่องผลผลิตในชุมชน มีระดับความยาก 0.58-0.61 ค่าอำนาจจำแนก 0.23-0.77 ข้อสอบ เรื่องการปฏิบัติตนต่อเพื่อนบ้าน มีระดับความยาก 0.69-0.77 ค่าอำนาจจำแนก 0.31-0.31 ข้อสอบ เรื่องการเดินทางติดต่อในชุมชน มีระดับความยาก 0.73-0.77 ค่าอำนาจจำแนก 0.38-0.46 ข้อสอบ เรื่องการทำประโยชน์ในชุมชน มีระดับความยาก 0.61-0.69 ค่าอำนาจจำแนก 0.73-0.77 ข้อสอบ เรื่องการรักษาความสะอาดและความสวยงามตามธรรมชาติของชุมชน มีระดับความยาก 0.73-0.80 ค่าอำนาจจำแนก 0.23-0.38 ข้อสอบ เรื่องการทำคนให้เหมาะสมเมื่อตามผู้ใหญ่ไปตามสถานที่ต่าง ๆ มีระดับความยาก 0.69-0.78 ค่าอำนาจจำแนก 0.31-0.54 ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบโดยใช้สูตรคูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 (Kuder - Richardson 20) เท่ากับ 0.75.

3. แบบวัดเจตคติต่อวัฒนธรรมไทยที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ได้ผ่านการตรวจแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปทดลองใช้ จำนวน 20 ข้อ ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบวัด โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ α (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) มีค่าเท่ากับ .66

วิธีการวิจัย

ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 25 คน รวม 50 คน ผู้วิจัยได้ทดลองสอนนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยตนเองตามแผนการสอนเรื่อง "ชุมชน" ซึ่งเป็นหน่วยการเรียนรู้ในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยสอนห้องละ 6 คาบต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 5 สัปดาห์ แล้วนำแบบ

ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องชุมชน และแบบวัด เจตคติต่อวัฒนธรรมไทยไปทดสอบนักเรียนทั้ง ๒ กลุ่ม โดยทดสอบก่อนทำการสอนและหลังทำการสอน แล้วจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยการทดสอบค่าที

สรุปผลการวิจัย

๑. นักเรียนที่เรียนตามแผนการสอน โดยใช้สื่อที่ เน้นศิลปวัฒนธรรมไทยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง "ชุมชน" ซึ่งเป็นหน่วยการเรียนรู้ในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนโดยใช้สื่อที่ไม่ เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐1

๒. นักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนโดยใช้สื่อที่ เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง "ชุมชน" ซึ่งเป็นหน่วยการเรียนรู้ในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีการเรียนรู้โดยมีชดิม เลขคณิต คะแนนหลังสอนสูงกว่าก่อนสอนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐1 และนักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนโดยใช้สื่อที่ไม่ เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย มีการเรียนรู้โดยมีชดิม เลขคณิต คะแนนหลังสอนสูงกว่าก่อนสอนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐5

๓. นักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนโดยใช้สื่อที่ เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย มีเจตคติต่อวัฒนธรรมไทยสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนโดยใช้สื่อที่ไม่ เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐1

๔. นักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนโดยใช้สื่อที่ไม่ เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย มีเจตคติต่อวัฒนธรรมไทยในทางลบ โดยมีชดิม เลขคณิตคะแนนหลังสอนแตกต่างจากก่อนสอนที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐1

๕. นักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนโดยใช้สื่อที่ เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย มีเจตคติต่อวัฒนธรรมไทยในทางบวกมากขึ้น โดยมีชดิม เลขคณิตคะแนนหลังสอนสูงกว่าก่อนสอน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐1

Thesis Title : An Experiment on Teaching a Unit in The Area
of Life Experiences By Using Media Emphasizing
Thai Cultural Art For The Enhancement of Prathom
Suksa One Student Attitudes Towards Thai Culture

Name : Mrs. Amara Yenpium

Thesis Advisors: Professor Sumon Amornvivat

Department : Elementary Education

Academic Year: 1985

Abstract

The purposes of this study were to experiment on teaching the Unit in the Area of Life Experiences by using media emphasizing Thai cultural art for the enhancement of Prathom One Students' attitudes towards Thai culture and to compare academic achievement of the students who were taught by using media emphasizing Thai cultural art and who were not, and also to compare Prathom One students' attitudes towards Thai culture of those students

Instruments

1. Twenty lesson plans, improved by the experts, on the topic "the Community" of the Unit in the Area of Life Experiences. Ten Lesson plans using media emphasizing Thai Cultural Art for teaching the experiment group and ten lesson plans without emphasizing used in teaching the control group.

2. The Learning Achievement tests on "the Community"

were constructed by the researcher, examined by the experts and has already been tried out for 10 topics in 20 questions each. It was found out that, on the Community topic, the level of difficulty was 0.58-0.73 and the power of discrimination was 0.20-0.38; the specific charactes of the community (school), the level of difficulty was 0.65-0.76 and the power of discrimination was 0.23-0.40; the specific characters of the community (market), the level of difficulty was 0.31-0.77 and the power of discrimination was 0.31-0.31; the community occupation, the level of difficulty 0.27-0.73 and the power of discrimination was 0.23-0.23; the community product, the level of difficulty was 0.58-0.61; the power of discrimination was 0.23-0.77; the reaction to the neighbours in the community, the level of difficulty was 0.69-0.77 and the power of discrimination was 0.31-0.31; the community transportation, the Level of difficulty was 0.73-0.77 and the power of the discrimination was 0.38-0.46; the community participation, the level of difficulty was 0.61-0.68 and the power of discrimination was 0.74-0.62; the community hygiene and the reservation of the community nature, the level of difficulty was 0.73-0.80 and the power of discrimination was 0.23-0.38; the good manners and courtesy accompainied with the adults in different places, the level of difficulty was 0.60-0.73 and the power of the discrimination was 0.31-0.54 respectively. The co-efficiency of the test reliability was 0.75 by using Kuder-Richardson 20

3. Attitude towards Thai Culture test constructed by the researcher and examined by the experts were tried out to test twenty questions. A Reliability Coefficient was 0.68 by Using the Alpha-Coefficient of Cronbach.

Precedure

The sample were two groups of Prathom Suksa One of Pratamnuksaunkularb School. There were 25 students in each group. The researcher had exprimented teaching in each class 6 periods per week for five weeks. The statistical method for data analysis was the t-test.

Results

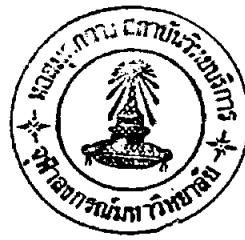
1. The learning achievements of the students on the "community topic", who were taught by using media emphasizing Thai cultural art, were higher than the students who were taught by non-using media emphasizing Thai cultural art at the statistically significant of .01 level
2. The arithmetic mean of the post-test of the students taught by using media emphasizing Thai cultural art on the Unit in the Area of Life Freperiences media emphasizing Thai cultural art were higher than pre-test at the significant of .01 and .05 respectively.
3. The students' attitudes towards Thai cultural who were taught by using media emphasizing Thai cultural art, were higher than the students who were taught by non-using media emphasizing Thai cultural art at the statistically significant of .01 level.

4. The arithmetic mean of the post-test of the students who were taught by non-using media a emphasizing Thai culture art do not have an increase in positive attitudes towards Thai culture and were different from the pre-test at the significant of .01 level.

5. The arithmetic mean of the post-test of the students, who were taught by using media emphasizing Thai culture were higher than the pre-test at the significant of .01 level.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้เพราะความ เมตตากรุณา เป็นอย่างสูงจากศาสตราจารย์
สมน อมรวิวัฒน์ ท่านได้ให้กำลังใจ คำปรึกษา ข้อคิด ข้อเสนอแนะ การตรวจแก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ตลอดจนขจัดอุปสรรคต่าง ๆ ให้หมดสิ้น
ไปด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาจนมิอาจจะกล่าวคำใดมาเทียบได้ ความ เมตตา
กรุณาในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะขอรำลึกตลอดไป จึงขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างยี่ง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือจากผู้ทรงคุณวุฒิอีกหลายท่านที่ได้กรุณาสละ
เวลาตรวจแก้ไข เครื่องมือผู้วิจัย ผู้อำนวยการ อาจารย์ประจำชั้นโรงเรียนประถมทวีธาภิเศก
ที่ได้ให้ผู้วิจัยทดลองใช้เครื่องมือ อาจารย์ใหญ่ คณาจารย์ และนักเรียนโรงเรียนพระตำหนัก
สวนกุหลาบ ที่ได้ให้ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล รองศาสตราจารย์ประคอง วรรณสุด
ได้กรุณาให้คำแนะนำด้านสถิติ ดร.พิศนา แชนมณี ดร.โกวิทย์ ประवालพฤษ์ ดร.ประดิษฐ์
อุปรมัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พูนสุข บุญสวัสดิ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษาในการวิจัย
ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของบุคคลที่กล่าวมา เป็นอย่างยี่ง ขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง
ไว้ ณ โอกาสนี้

สุดท้ายนี้ ขอรำลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ พี่ เพื่อน และน้อง ๆ ตลอดจนครอบครัว
ของข้าพเจ้า รวมทั้ง คุณมยุรี เดชสมฤทธิฤทัย ที่ได้ช่วยจัดพิมพ์รายงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
อย่างสมบูรณ์ ขอขอบคุณกิตติวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ได้ให้ทุนอุดหนุนในการวิจัย
จำนวน 3,200 บาท มา ณ โอกาสนี้ด้วย

อมรา เย็น เปี่ยม

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ท

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
	สมมติฐานของการวิจัย	7
	ขอบเขตของการวิจัย	8
	ข้อตกลงเบื้องต้น เกี่ยวกับการวิจัย	9
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	9
	วิธีดำเนินการวิจัย	12
	ความจำกัดของการวิจัย	13
	ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	14
2	วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	15
	การอบรมเลี้ยงดูเด็ก	16
	กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	26
	บทบาทของสื่อที่ เน้นศิลปวัฒนธรรมไทยที่มีต่อการ เรียนการสอน	38
	บทบาทของสื่อที่ เน้นศิลปวัฒนธรรมไทยที่มีต่อพัฒนาการของ เด็ก	65
	บทบาทของสื่อที่ เน้นศิลปวัฒนธรรมไทยที่มีต่อการ เสริมสร้าง เจตคติ	77
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	80

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
๓	วิธีดำเนินการวิจัย 84
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 84
	ตัวอย่างประชากร 93
	การเก็บรวบรวมข้อมูล 95
	การวิเคราะห์ข้อมูล 97
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 99
5	สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ 107
บรรณานุกรม	 122
ภาคผนวก	 136
ประวัติผู้เขียน	 312

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	ระดับความยากและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ	92
2	ผลการ เรียนกลุ่มสร้าง เสริมประสบการณ์ชีวิตในภาคต้นของตัวอย่าง ประชากร	97
3	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนกลุ่มสร้าง เสริมประสบการณ์ชีวิต ของนัก เรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ก่อนทำการทดลองสอน..	99
4	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนกลุ่มสร้าง เสริมประสบการณ์- ชีวิตของนัก เรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง หลังทำการ- ทดลองสอน	100
5	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนกลุ่มสร้าง เสริมประสบการณ์- ชีวิตของนัก เรียนกลุ่มควบคุม ระหว่างก่อนและหลังทำการ- ทดลองสอน	101
6	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนกลุ่มสร้าง เสริมประสบการณ์- ชีวิตของนัก เรียนกลุ่มทดลอง ระหว่างก่อนและหลังทำการ- ทดลองสอน	102
7	เปรียบเทียบ เจตคติต่อวัฒนธรรมไทยของนัก เรียนกลุ่มควบคุม และ กลุ่มทดลอง ก่อนทำการทดลองสอน	103
8	เปรียบเทียบ เจตคติต่อวัฒนธรรมไทยของนัก เรียนกลุ่มควบคุมและ กลุ่มทดลอง หลังทำการสอน	104
9	เปรียบเทียบ เจตคติต่อวัฒนธรรมไทยของกลุ่มควบคุม ระหว่างก่อน และหลังทำการทดลองสอน	105
10	เปรียบเทียบ เจตคติต่อวัฒนธรรมไทยของกลุ่มทดลอง ระหว่างก่อน- และหลังทำการทดลองสอน	106

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	คะแนนของนักเรียนห้องควบคุมและห้องทดลอง	303
12	รายชื่อตัวอย่างประชากรในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	305

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย